

ret mange Udtalelser til det foreliggende Lovforslag, hvis Affattelse jeg i det store og hele billiger. Det falder for den væsentligste Del sammen med, hvad Underudvalget i forrige Samling havde foreslaaet. Man har skilt Bygningsfredningen ud i et særligt Lovforslag, som nu sorterer under Undervisningsministeren, og man har søgt paa det Omraade, der vedrører den egentlige Naturfredning, f. Eks. Færdselsretten, at affatte Lovforslagets Paragraffer saaledes, at man imødekommer de af Underudvalget og derefter af Udvalget fremsatte Ønsker i saa vid Udstrækning som muligt. Den højtærede Justitsminister har ikke ment paa alle Omraader at kunne gøre det, saaledes angaaende Appelinstanten, og han har indskrænket Fredningsnævnenes Antal til 22 i Stedet for de fra første Færd foreslaaede 100. Den højtærede Minister har ikke ment at kunne gaa med til at afskaffe Appelinstanten, men fastholder, at der skal være en saadan, for hvilken visse Spørgsmaal indannes, navnlig selvfølgelig Spørgsmaal om Erstatningsbeløb. Dette sker ikke alene i de private, men ogsaa i Statskassens Interesse, og for saa vidt forekommer det mig rimeligt at bevare en saadan Overinstans, navnlig henset til den Motivering, som Ministeren har givet.

En lille Ændring skiller det foreliggende Lovforslag fra det tidligere forelagte, idet Statskassen nu paatager sig at udrede Halvdelen, hvor der tidligere kun var Tale om Trediedelen, af de Erstatningsbeløb, der skal udredes. Man havde fremsat et Ønske om, at Statskassen skulde udrede Erstatningsbeløbene, men jeg vil ikke være bange for den Bestemmelse, at Statskassen paatager sig den ene Halvdel, det forekommer mig ikke at være afgørende. Jeg erkender, at Ret og Billighed taler for, at de paagældende Egne udreder visse Beløb, naar der er Tale om at bevare natur-skønne Steder eller sikre Færdselsretten. Det gælder om at bevare Adgangen for Befolkningen til den Del af Danmark, som har historiske, æstetiske eller naturvidenskabelige Værdier, og her har Samfundet, forekommer det mig, en Opgave, som det ikke paa nogen Maade tør skyde fra sig. At man viser nogen Nænsomhed overfor de private Interesser, idet man søger at ordne dette Forhold, er ikke mere end billigt, men jeg vil gentage, hvad jeg sagde sidst, da Sagen forelaa til Behandling, at lige overfor samtlige Borgeres Interesser maa de private Interesser vige. Det gælder om at give den danske Be-

folkning større Adgang til, hvad dansk er, og ikke udelukkende at forbeholde det for de private, og i den Egoismens Højsæson, som vi lever i, hvor det kun gælder om at skrabe til sig og sætte alle Hensyn til Side, rent bortset fra, om det gaar ud over andre, synes det mig, at man, ogsaa hvor Talen er om Færdselsret og Naturfredning i snævrere Forstand, maa kræve, at det offentlige Interesser gaar forud for de private.

Der er i øvrigt her ikke Tale om noget Angreb paa Ejendomsretten. Det er formentlig Frygten herfor, som har skræmmet visse Folk op til en Protest mod, at man begunstigede Offentligheden paa de private Bekostning. Det udtales i Bemærkningerne til Lovforslaget, at man kun ved at paalægge Servitutter søger at garantere Befolkningen de Rettigheder, som de private formener den. Den Erfaring, man har fra tidligere Tid og ogsaa fra den Tid, i hvilken dette Lovforslag har maattet hvile, bekræfter, at der i mangfoldige Tilfælde er gaaet hensynsløst frem, hvor det drejer sig om at begunstige dem, som mener at have Ejendomsret, f. Eks. til Strandbred, eller som paa anden Vis mener at kunne slaa fast, at Offentligheden bør udelukkes fra deres Enemærker. Der tilsigtes vel her en Begrænsning af Ejendomsretten, men egentlig burde al Ejendomsret have sin Begrænsning og har den jo til en vis Grad, og den har under Krigssituationen yderligere faaet en Begrænsning. Der er neppe nogen, der under disse Tiders Begivenheder vil vove at paastaa, at Ejendomsretten har været fuldkommen uantastelig i den Henseende, at den har kunnet bære sig ad, som den lystede. Krigen har gjort et Indgreb i, hvad den private Ejendomsret mener at kunne tillade sig, og vil man undersøge, om det, der saaledes er sket, kan opretholdes i kommende Tider, skal jeg lade disse Tider selv give Svaret. Min Mening herom er, at man i hvert Fald paa adskillige Punkter vil opretholde en Afgrænsning, der tjener den store Befolknings Interesser, set ud fra nationale Hensyn, og man maa, synes det mig, her, hvor Socialdemokraten samles med den Conservative og Venstremanden, have Lov til at forlange Gennemførelsen af et Lovforslag, der tilsikrer Befolkningen nogenlunde vid Adgang til at lære dansk Natur at kende, private Interesser maa ikke kunne formene den det.

Da det synes mig, at dette Lovforslag i det store og hele svarer til de Ønsker, der har været udtalte af det Udvalg, som